

Big Tech: Kdo ovládá digitální svět

Pojem **Big Tech** neoznačuje pouze úspěšné firmy, ale specifický ekonomický fenomén, kde hrstka společností kontroluje klíčové „vstupní brány“ k internetu, informacím a digitálnímu obchodu. Tento článek analyzuje mechanismy jejich moci a dopady na IT ekosystém.

1. Mechanismy moci: Proč jsou tak dominantní?

Úspěch Big Tech firem (Alphabet, Amazon, Apple, Meta, Microsoft) není náhodný, stojí na třech pilířích:

- **Síťový efekt (Network Effect):** Hodnota služby roste s počtem uživatelů. Čím více lidí používá WhatsApp nebo Windows, tím těžší je pro jednotlivce odejít ke konkurenci, protože by ztratil spojení s ostatními.
- **Vertikální integrace:** Firmy ovládají celý řetězec – od vlastních čipů (Apple M3, Google TPU) přes operační systémy (iOS, Android) až po aplikační obchody a cloudové služby.
- **Akviziční síla:** Pokud se objeví inovativní startup, Big Tech ho buď koupí (např. Microsoft a GitHub nebo LinkedIn), nebo jeho funkce okopíruje.

2. Sběr dat a Prediktivní síla

Moc Big Tech firem nespočívá jen v penězích, ale v **informační asymetrii**.

- Díky [strojovému učení](#) dokáží tito giganti analyzovat miliardy datových bodů a předpovídat chování uživatelů dříve, než se k němu sami rozhodnou.
- Tato data tvoří uzavřený kruh: Více dat → Lepší AI modely → Lepší služby → Více uživatelů → Ještě více dat.

3. "Gatekeepers" digitální ekonomiky

Evropská unie v roce 2024 oficiálně označila tyto firmy jako **Gatekeepers** (strážci brány). Bez jejich platforem je dnes prakticky nemožné podnikat:

- **Vyhledávání:** Pokud nejste na první straně Googlu, neexistujete.
- **Distribuce:** Bez App Store a Google Play nemůžete doručit mobilní aplikaci uživatelům.
- **Infrastruktura:** Většina moderních webů a aplikací běží na [cloudu](#) od Amazonu (AWS) nebo Microsoftu (Azure).

4. Vztah k Open Source a komunitě

Vztah Big Tech k otevřenému softwaru je ambivalentní:

- **Podpora:** Firmy uvolňují špičkové technologie jako open source (např. PyTorch od Mety nebo VS Code od Microsoftu), aby se staly průmyslovým standardem.
- **Kontrola:** Tím, že definují standardy, nepřímo určují směr vývoje celého odvětví a zajišťují, aby nové technologie byly kompatibilní s jejich ekosystémy.

—

5. Budoucí výzvy a regulace

Dominance Big Tech čelí rostoucímu tlaku:

- **Regulace (DMA/DSA):** Snaha vynutit si interoperabilitu (např. aby zprávy z iMessage šly posílat do jiných aplikací).
- **Decentralizace:** Hnutí Web3 a technologie jako [blockchain](#) se snaží nahradit centrální autority distribuovanými protokoly.
- **AI Suverenita:** Státy se snaží budovat vlastní kapacity pro umělou inteligenci, aby nebyly závislé na modelech vlastněných americkými korporacemi.

Související články:

- [Big Tech: Přehled gigantů](#)
- [Cloud Computing: Infrastruktura moci](#)
- [Umělá inteligence: Nové bojiště](#)

Tagy: it big-tech monopoly economy digital-sovereignty data-privacy

From:

<http://www.serviceit.cz/> - IT ENCYKLOPEDIE

Permanent link:

http://www.serviceit.cz/doku.php?id=it:sw:big_tech

Last update: **2026/01/02 20:33**

